

lýsir í blóðum, at vit skulu vera línir av skiparafelagnum.

Vit verða soleiðis óváið noyðdir at rinda til bæði felagini. Ella skulu vit stovna okkara egna felag?

Starvsbroðir mínir biðjast skriva um hesi viðurskifti í hesum blaði. Tað sær so ómáttugt út tá fiskimenn skriva í afturhaldsblóðum.

Virðiliga
Bestimaður.

Tíðindabræv.

Skálavík, 24. jan. 1934.

Nú eru ldnar langar lótur síðan «Føroya Social-Demokrat» frætti hiðani, og man tað vera tí, at her hjá okkum ikki eru hvønnadagshendingar, sum tað almenna er forvitnið eftir at frætta frá.

Valgini til kommunustýrið hava ikki haft nakran ódnarligan ávirkan á tað politiska lívið her í Sandoy, tá Húsavígar sókn er undantikið. — Har eru 2 listar innkomnir til valgini, og bardagurin millum veljarinnar er ógvuliga harður — og menn spyrja hví?

Har hava tær »politiska línurnar« ikki sett mark, tí á teim báðum listunum eru bæði sambands- og sjálvstýrismenn, har er alt í eini flokju, men socialdemokraturnar eru eingin við í leikinum. Í hinum byggunum í Sandoy er ongastáðni meir enn ein listi komin, so har er einki at velja ímillum, og veljararnir sleppa frá at fara á valg. —

Nei tílík valg fáa ikki fólk, her at leypa á fótur — tað skal meira til, eitt lógtings- ella eitt fólkatingsval.

Fiskiskap er ikki at hugsa um vegna tað baldruta verðurlagið, vit hava haft og hava enn. — Einasta virki, vit hava her í oynni, umframt landbúnað og fiskiskap, er smórlíki-virkid »Moline« (Tórus Dalsgarð) í Skálavík. Tað býrjaði í smáum, og hevur verið drivið alt við mannahandi; men nú er tað í góðum framburði, og verður tað nú drivið við motormegi. —

Nú, tá kommunurnar í Sandoy hildu upp við postkoyring kring um Sandoy, ivaðist eingin í, at postkoyringin varð givin upp í hendur á tí manni, sum hevði koyrt postin fyrri Sandoyar kommunur uttan nakað ólag, nú hann hevði umsókn inni hjá poststjórnini, men so varð ikki. Hann, ið nýttur hevði verið í 10 ár í hesum arbeiði, varð vrakaður, og alt varð givið upp í hendur á Sands kommunu. — Tað sigst, at postvesinið á henda hátt sleppur við at rinda 1600 krónur fyrri postflyting í staðin fyrri 2200 kr. — Hetta mátti verið eitt gott dóm uppá viðurskiftini her í oynni!

Tað nýggja samkomuhúsið í Skálavík varð »vígð« við sjónleikinum »Jákup á Møni«. Leikað varð 5 kvøld, og varð leikurin sera væl fagnaður, og her mong fólk hesi kvøld í minni sum eina hugnaliga skemtan, ið ikki er hvønnadaglig út í bygd. —

Eg hevði tað óhapp við mín-

um seinasta tíðindabrævi, at tað fær J. H. D. til at noyðast at rættleida meg í tí eg skrivaði um R. Siirjold og tann fund, hann helt her í bygðini saman við fiskimonnum. Tað hevði kanska verið betur, um eg havi greitt skeið frá, at J. H. D. læt R. Siirjold koma fram og rætta tað skeiva — so kundu vit báðir tosað um viðurskiftini. — Nakað gagn fyrri nakran mundi henda leiðbeining ikki gera.

Eystanmaður.

Ein leiðbeining.

Harra blaðstjóri!

Gerid so væl at veita mær rúmd í tygara æraða blaði, at rætta ein misskilning á Suðuroyastúni 16. jan.

— Eg eri vanur at halda meg kunnugan viðvíkjandi hvat ið víðurferst í búnaðarviðurskiftum í Noregi og Íslandi, tí serstakliga úr Noregi er mangan nýttligt hjá okkum at lofta.

Í ófriðinum mikla tóku Norðmenn, sum vantaðu sær at fara at tróta breyð, upp tann sið at veita beinleiðis studning til jarðrokt. Fjá áftaná tóku Íslendingar upp sama sið.

Eg sá, at hesin siður átti at verið hentur her á landi og bar uppskot fram á lógting. Tað var væl undirtekið: Lógtingið veitti pening eftir forminum og sókti stjórnina um 30.000 kr. (minnist meg rætt) árliga.

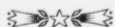
Eg var tá landslingsmaður. Eg bar lógtingsins samtykta uppskot fyrri búnaðarstjórnina. Svárað varð nei, vit fingi einki. Eg visti á hvat gagn slíkur studningur hevði verið norsktum og íslenskum búskapi. Eg fekk tað svar aftur, at teir logdu ikki lag í at taka eftir Norðmonnum ella Íslendingum. Henda togan stóð í trý ár og einki fekkst — uttan eitt árið, tá fingi vit 500 kr.

Tá er tað, at búnaðarstjórnin typir lógtingsins samtykta uppskot til nýggja hagalóg, garðalóg og grannastevnulóg og vil hava jarðroktarmálið í nevnd.

Eg svari nú fyrri meg. Eg vildi ikki hava hesa nevnd, tí eg helt tað mest vera til at draga tann í trý ár umsokta studning til jarðrokt enn longur út. Harnæst átti Føroya lógting ikki at samtykka, at stjórnin innfordi tann nýggja sið at typa uppskot, sum lógtingið hevði gjørt liðugt at fara til ríkisdegina, við at senda tey í nevnd.

Nevnd varð tó sett, eg fór tó tann veg eisini. Tað ársrit, sum ár nevndini higartil er komið, er tað, at enn eru hagalógin, garðalógin og grannastevnulógin stæðgaðar og higartil er eingin víska fingin fyrri, at vit fáa tær 2 milliónir, sum ætlaðar eru av nevndini til at vera grundarlagið undir nevndaruppskotinum.

Virðingarfyllt
Jóannes Patursson.

Benarmaðurin hjá von Dobbrichs.

Søga av Selmu Lagerløf.

Bonarmaður hjá harramanninum v. Dobbrichs var hann. Hvussu hann annars hevði skipað fyrri hjá sær, veit eg einki um, heldur ikki um hann var ungur ella gamal, dugiligur ella ódugiligur. Helst man hann hava verið sum flestir aðrir, ið strevast í sama yrki. Hann hevur helst gingið trúliga við sítt arbeiði tann liðulanga dag, og tá hann kom heim til sítt um kvöldini, so mótti honum ein útpind og útslitin kona, og ein barnaskari, sum við munni og eygum bað geva sær.

Hvussi harramaðurin var, veit eg ikki at siga, ja, eg veit ikki, hvar í landinum garður hansara lá, ella hvussu nógvur merkur hann var. Tað kundi verið stuttligt at kunnast sagt frá ollum hansara, men fyrri soguna hesa ger tað hvørki frá ella til.

Heldur einki hevur tað at týða, at eg ikki veit, hvussu hesin harramaður var. Vit kunna jú hugsa okkum, at hann var av tí gamla slagnum, sum tók sær mikla nytta av sínum bonarmonnum, sum tað var honum møgult, og ikki gav teimum meiri at liva av, enn teir napt og knapt kundu upphalda livinum á sær og sínum.

Tað bar nú á, at hesin maðurin, sum var bonarmaður hjá harramanninum v. Dobbrichs, eitt kvøldið fór til bonamoti í eini bóndastovu at hoyra ein ólærdan talar, ið ferðaðist bygdanna millum. Hvor hesin talari var, veit eg ikki at siga. Um hann var útsendur at selja bokur fyrri eitt missiðsfelag, ella hann av sínum eitingum var komin hagar at predika fyrri fólki, veit eg heldur ikki. Í hvussu var, so var hann ein rættliga ágrýttur maður, sum var lukkuligur yvir at hann, fyrri sín part, var frelstur og kundi vera vissur um æviga sælu, og at hann vildi vekja so nógv sum møgult í synda-svovninum. Og av tí, at hann ongan betri máta visti til at fáa fólk, ið at vakna, enn at tosa um helviti, so tosaði hann bara um tað, og um hvussu har gekk til. Óivað vóru orð hansara munagóð, tí nógv vóru vakt og umvinduð seg, men bonarmaðurin var ikki millum tey, sum fingi ella funnu náði. Við andakt sat hann alla tíðina og lyddi á, og hann trúði hvørt orð, men hann mundi ikki hava tað rætta sinnalagið. Tí til hansara kom ikki tann kenslan at vera útvaldur. Hann kendi ikki til at angra, ella lyst til at kasta av sær sína syndaskuld, og tá soleiðis var, helt hann seg siggja, at helviti var tað staðið, sum hann fyrri sín part ikki kundi sleppa undan. Um náttina, tá hann gekk heim aftur, fylgdist hann við tveimum felagum sínum, sum eisini vóru bonarmenn hjá v. Dobbrichs, teir sum hann, og tað var jú náttúrligt, at allir gingu og

hugsaðu um henda talaran og hvat hann hevði sagt. Men um tað kom av tí, at teir vóru móðir og trøytir, ella tað var prædikan, ið hevði ta ávirkan á teimum, so gingu teir leingi og eingin talaði eitt orð, til hesin maðurin, sum sagan er um, ikki kann tala longur, men gevur sínum dopru tankum orð og sigur teimum, hvat ársrit hann hevur fingið úr hesum.

«Tá ein hevur verið bonarmaður hjá v. Dobbrichs alla sína tíð, og so skal koma í helviti, tá ein er deyður, so hevur ein ikki mikla gleði av, at ein er blivin til.» Hinir lýðu á. Teir hildu hetta vera lógin orð, og sann orð, og at felagi teirra hevði sagt burt á júst tað, sum teir sjálvir kendu á sær, meðan teir gingu har trøytir og í doprum huga.

Tað kann vel hava verið bæði stjernuglógvan og mánalysi, sum gjordi hjóð tað náttina, men teir høvdu ikki hug at venda eygum upp eftir. Fyrr høvdu teir havt eina lilla vón um, at eisini teir, tá livsstriðið var liðugt, skuldu búgva í stjernuborgini høgu, men nú vilstu teir, at frá sælu og dyrd vóru teir útistongdir. Teir vildu fegin kunnast angrað syndir sínar, og kunnast fingið innivist har alt er sælar friður, men tá tað ikki var gjorligt á annan hátt, uttan við at suffa og vena seg, sum ússalig konufólk, so nátti tað verða harvið, og so var tí heldur eingin ivi um, hvar teir máttu stóðast.

Teir tóku uppaftur orðini sum okkara maður segði. Ja, tað var tað sannasta, ið sagt var. Tá ein hevði verið bonarmaður hjá Dobbrichs alla sína tíð. Jú jú menn! Tað var ikki ov stuttligt. Bara slit og stríð árið runt. Ongi aðra løn enn spjarrar og svognd. Og einki annað at venta oman á alt enn helviti. Nei, tað var ikki mikil gleði at vera blivin til.

Hesir báðir felagarir, sum høvdu høyrð hesi orð hansara, fingi tey ikki úr huganum, teir sogdu tey uppaftur fyrri konum teirra, og skjótt vóru tey um allan heyg. Um tey komu fyrri oyruni á harramanninum v. Dobbrichs, veit eg ikki, men vist er tað, at tey høyrdu stítt um alt landið. Ja, tey vóru nýtt sum orðatak, so tá onkur hevði eitt strævið arbeiði, sum lifði og einki gav av sær, mutlaði hann fyrri seg sjálfvan: «Tá ein hevur verið bonarmaður hjá Dobbrichs alla sína tíð . . .» Eisini fyrri míni oyru kom hetta orðatak, tá eg var barn. Eitt ógvuliga rámandi orð man eg hava hildið tað verið, ið so fast setti tað seg í huga mín, at eg ikki havi gloymt tað í teim nógvu árum, ið gingin eru síðani. Tað var nú so, at eg ikki kundi lata verða at hugsa um hetta. Ikki kundi eg forlika meg við, at hesin bonarmaður hjá Dobbrichs skuldi vera so staddur, at eingin vón skuldi vera fyrri honum. Um hann ikki kundi angri og umvenda seg, so kundi hann vel vinna sælu og frið á annan hátt. Hann kundi kanska

bjargað einum menniskja frá at drukna, ella hjálpt einum út úr einum brennandi húsi. Men hvat? Hetta vóru jú bara góðar gerðir, og slíkar skulu jú ikki rokast. Viðhvørt hugsaði eg sum so, at hesin maður kundi eiga eina dóttur, ið var væl gift og kundi taka pápan til sín, so hann kundi liva sínar síðstu dagar í gleði og frið. Eg kundi ikki fata, at eitt menniskjalív skuldi ganga til enda so fátækt og gleðisleys í hesi verð, og eisini verða burturstongt frá ollum góðum, tá livsstriðið her var liðugt. Men hvussi eg so royndi, so bleiv eg ikki liðugur at hugsa um henda mann. At útvega honum nakrar fíar góðar dagar her á foldum, helt eg ikki vera nóg miklið, men hvussi eg skuldi hjálpa honum til sælu og frið hinumegin, tað fátækt og ikki. Ikki var tað rætt, at hann skuldi flytast til helviti. Hagar skulu jú teir ræðuliga brotsmenn fara, men ikki friðar-fólk sum hesin maður. Alt tað eg hugsaði aftur og fram, so fekk eg ikki tað ársrit, at eg hevði vissu fyrri, hvussi honum skuldi gangast.

(Meira).

Midlertidig Lov for Færerne om Pantsætning af Fangst.

Rigsdagen har vedtaget følgende Lov:

§ 1.

Enhver, der driver Fiskeri, skal kunne give Underpant i Fangsten i Aaret 1934 til Sikkerhed for Betaling af Gæld, der er stillet til Udrustning og Drift af Fiskerfartøjer.

§ 2.

Det ifølge vedkommende Pantebrev skyldige Beløb, der kan inddrives ved Udpantning, forfalder til Betaling senest den 31. December 1934. Panteretten bortfalder, saadremt Begæring om Udpantning ikke er indgivet til Fogeden inden den 1. Februar 1935.

§ 3.

Varer, leveret til Udrustning mod Pant i Fangsten i Overensstemmelse med denne Lov, kan ikke for andre Tilgodehavender gores til Genstand for Arrest, Udlæg eller anden Retsforfølgning.

§ 4.

Efter Udlobet af Februar-Maa-1935 udsletter Dommeren de tingløste Pantebrev, uden at Fremsættelse af Begæring i saa Henseende er fornøden.

§ 5.

Tinglæsnings savel som Afkæsnings og Udsættelse, der sker i Medfør af denne Lov, kan finde Sted uden Gebyr til Statskassen.

§ 6.

Denne Lov træder i Kraft straks.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Hoyggj.

Nakað hoyggj er til sølu. Um nakað hevur hug at keypa, vendið hann sær til blaðstýraran.